STUDENTSKÉ NÁVRHY

PARK V ULICI ŠVABINSKÉHO A PŘEDNÁDRAŽÍ

Mendelova univerzita v Brně

Zahradnická fakulta

Ústav zahradní a krajinářské architektury

Předmět: Ateliér navrhování III

Ročník: třetí

Semestr: letní 2024/2025

V roce 2024 nechalo město Prostějov zpracovat Generel zeleně (Matějka, Štefl, 2024), který hodnotí stav městské zeleně a vytipovává plochy vhodné k revitalizaci. Jednou z doporučených lokalit se stal také park v ulici Švabinského. Téma revitalizace této plochy bylo následně zadáno jako semestrální projekt studentkám oboru Zahradní a krajinářská architektura Zahradnické fakulty Mendelovy univerzity v Brně. V období od února do srpna 2025 vzniklo deset variantních studií, které se věnují nejen samotnému parku, ale také širšímu prostoru přednádraží. Vypracované studie poslouží jako podklad pro upřesnění zadání projektové dokumentace.

Řešené území - ptačí pohled, vypracovala: Tereza Šestořádová

Řešené území - schéma provozu, vypracovala: Lenka Kročilová

Prostějov · MENDELU Zahradnická fakulta · Rozvíjíme Prostějov

Vypracovala: Johana Jonášová
Vedoucí práce: Ing. Aneta Vodová

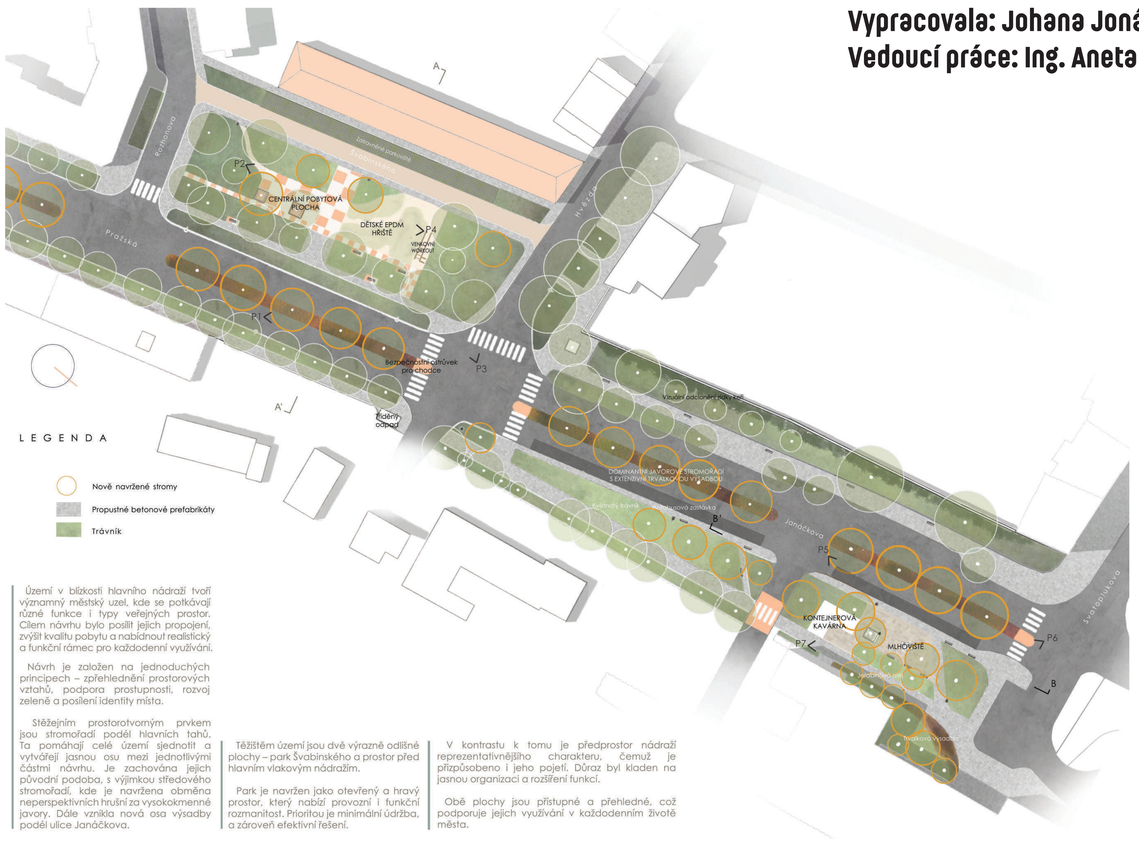

Území v blízkosti hlavního nádraží tvoří významný městský uzel, kde se potkávají různé funkce i typy veřejných prostor. Cílem návrhu bylo posílit jejich propojení, zvýšit kvalitu pobytu a nabídnout realistický a funkční rámec pro každodenní využívání.

Návrh je založen na jednoduchých principech – zpřehlednění prostorových vztahů, podpora prostupnosti, rozvoj zelené a posílení identity místa.

Stěžejním prostorotvorným prvkem jsou stromořadí podél hlavních tahů. To pomáhají celé území sjednotit a vytvářejí jasnou osu mezi jednotlivými částmi návrhu. Je zachována jejich původní podoba, s výjimkou středového stromořadí, kde je navržena obměna neperspektivních hrušní za vysokokmenné javory. Dále vznikla nová osa výsadby podél ulice Janáčkova.

Těžištěm území jsou dvě výrazně odlišné plochy – park Švabinského a prostor před hlavním vlakovým nádražím.

Park je navržen jako otevřený a hravý prostor, který nabízí provozní i funkční rozmanitost. Prioritou je minimální údržba, a zároveň efektivní řešení.

V kontrastu k tomu je předprostor nádraží reprezentativnějšího charakteru, čemuž je přizpůsobeno i jeho pojetí. Důraz byl kladen na jasnou organizaci a rozšíření funkcí.

Obě plochy jsou přístupné a přehledné, což podporuje jejich využívání v každodenním životě města.

PŘEDPROSTOR VLAKOVÉHO NÁDRAŽÍ

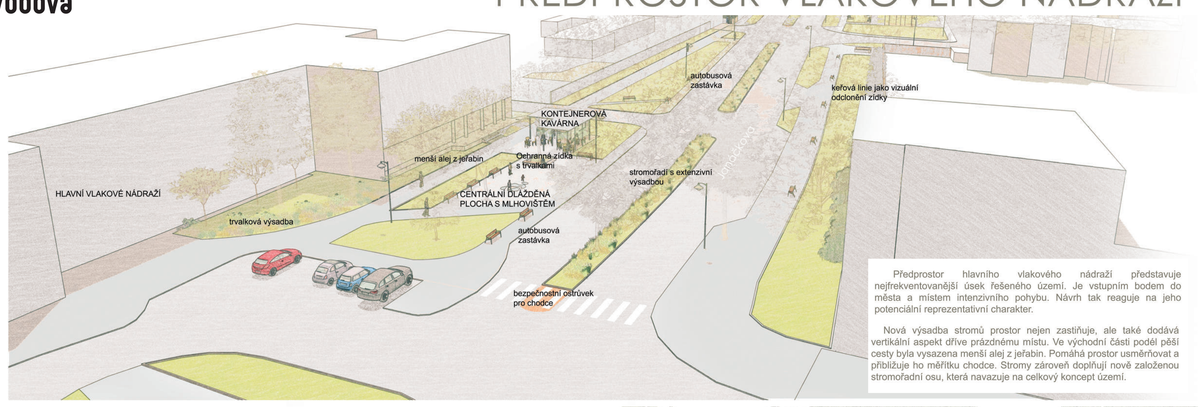

Předprostor hlavního vlakového nádraží představuje nejfrekventovanější úsek řešeného území. Je vstupním bodem do města a místem intenzivního pohybu. Návrh tak reaguje na jeho potenciální reprezentativní charakter.

Nová výsadba stromů prostor nejen zastiňuje, ale také dodává vertikální aspekt dříve prázdnému místu. Ve východní části podél pěší cesty byla vysazena menší alej z jeřabin. Pomáhá prostor uměřňovat a přibližuje ho měřítku chodce. Stromy zároveň doplňují nově založenou stromořadní osu, která navazuje na celkový koncept území.

P3

P4

P5

P6

PARK ŠVABINSKÉHO

P2

V parku bylo pracováno s aktuálním terénem. Odstraněny byly pouze neperspektivní dřeviny, které nahradila nová výsadba. Cílem bylo vytvořit otevřený, přehledný a snadno průstupný prostor s kompaktními travnatými plochami bez zbytečného členění.

Tématem prostoru je šachovnicový vzor z barveného zasakovacího prefabrikátu, který přidává místu identitu a podněcuje dětskou kreativitu. V centru se nachází pobytová zóna se zídkami kolem stromů, sloužícími zároveň jakožto mobiliář — motiv, který se propisuje i v dalších částech návrhu. Herní prvek v severní části navazuje na modelaci terénu a přirozeně ji rozvíjí — nosná betonová konstrukce je potažena pružnou pryžovou vrstvou (EPDM). Stylizace v přirozených odstínech zelené a béžové podporuje harmonii s ostatními použitými materiály v parku.

P7

Středobodem prostoru je dlážděná plocha z jemného pískovce doplněná o vodní prvek ve formě mlhoviště. Zútulnění zajišťuje kontejnerovou kavárnou se zastřešeným posezením, která poskytuje zázemí a vytváří živé a příjemné místo pro čekání i krátkodobý pobyt. Navazující cestní síť je i zde navržena z propustných betonových prefabrikátů, s mírným sklonem pro odvod dešťové vody do přilehlých trávníků.

Vypracovala: Lenka Linhartová
vedoucí práce: Ing. Viktor Filipi

NÁVRH VEŘEJNÉHO PROSTORU MĚSTA PROSTĚJOV ULICE ŠVABINSKÉHO & JANÁČKOVA

PTAČÍ POHLED

Ulice Švabinského a Janáčkova se nachází na východní části města Prostějov. Hlavní funkcí ulice je doprava. Propojuje hlavní vlakové nádraží s linkami městské hromadné dopravy a autobusovým nádražím dálkových spojů. Mimo to se na ploše nachází i nástupiště pro náhradní autobusovou dopravu Českých drah.

NÁVRH

Návrh vznikl snahou propojit tři významnější plochy v ulici Švabinského a severní části ulice Janáčkovy. Vzhledem ke vzdálenosti vybraných ploch bylo ale nutné se zabývat celou plochou ulice. Celé území propojuje červená linka, propsaná v dlažbě, která se line hlavními řešenými plochami.

Mimo propojení ploch se návrh zabývá i zlepšením podmínek pro cestující hromadnou dopravou. Nevyužité plochy zákoutí a atria byly přetvořeny na zázemí s posezením poskytující stín a odclonění od rušné dopravy.

Upraveno bylo i jedno z parkovišť u nádraží. Parkování bylo kompletně odstraněno a přesunuto do volného prostoru u pobočky České pošty, kde je výhodou stín stromů. Na místě vzniklo posezení, pro trávení volného času cestujících, s vodním prvkem, který zejména v letním období zpříjemní pobyt.

Přidány byly i dva typy zastřešených zastávek. Oba mají v zadní části zabudovaný vyvýšený záhon s popínavými rostlinami, které popnou střechu a vytvoří tak kontrast k asfaltové ploše. Střecha je v obou případech řešena tak, aby srážková voda odtékala do záhonu a šetřila tak dešťovou vodu.

Hlavním materiálem pro pochozí plochy je betonová dlažba formátu 40x40 cm. Tento typ byl použit i pro vytvoření červené linky protínající plochy území. V několika částech je doplněna o zatravňovací dlažbu v podobě betonových pásů. Tyto pásy jsou řešeny tak, aby si zatravňované úseky ke krajům zvětšovaly. Využito bylo i mechanicky zpevněné kamenivo frakce 0-32 mm, a to na doplnění hlavních pobytových ploch.

Mobiliář je převážně řešen jako betonový kvádr se dřevěným posedím. Tento typ je využit zejména v prostorech zákoutí, kde vyl zvolen zakřivený mobiliář. Dále byly využity lavičky s kovovou konstrukcí a dřevem, které navazují na vzhled již stávajícího mobiliáře. Vše bylo doplněno kovovými odpadkovými koši. Prostor je dále doplněn o několik hracích prvků ze dřevěných a kovových konstrukcí.

ŘEZ C-C´ Park Švabinského
M 1:50

DETAIL NOVÉ ZASTÁVKY

POHLED NA ZÁKOUTÍ U BODOVY VLAKOVÉHO NÁDRAŽÍ

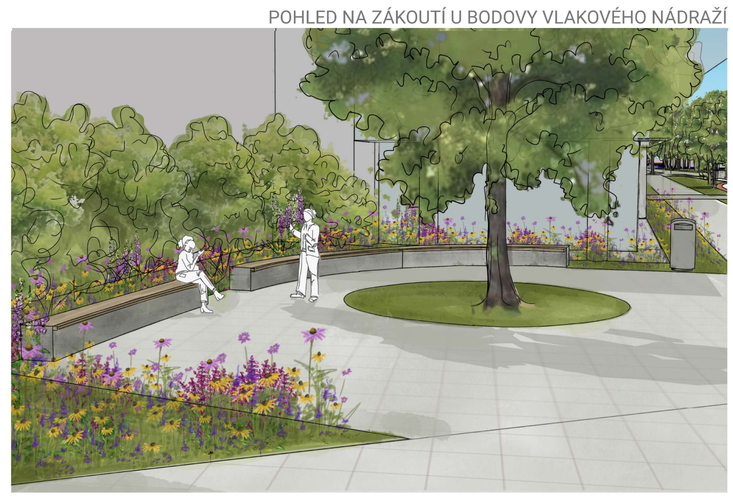

POHLED NA VNITŘNÍ PROSTOR PARKU ŠVABINSKÉHO

POHLED NA PLOCHU PRO TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU CESTUJÍCÍCH

Vypracovala: Lenka Kročilová
vedoucí práce: Ing. Mgr. Lucie Radilová, Dis.

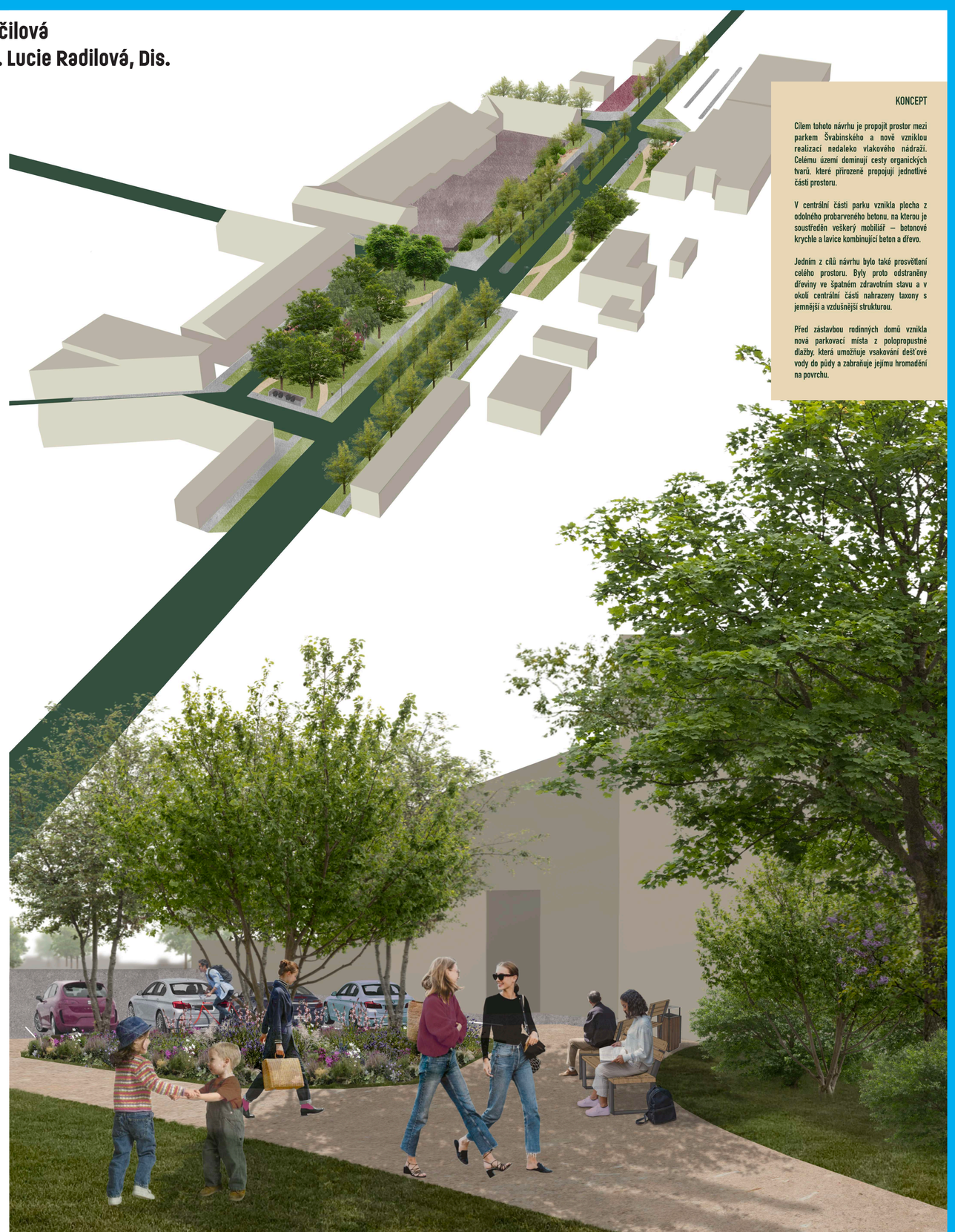

KONCEPT

Cílem tohoto návrhu je propojit prostor mezi parkem Švabinského a nově vzniklou realizací nedaleko vlakového nádraží. Celému území dominují cesty organických tvarů, které přirozeně propojují jednotlivé části prostoru.

V centrální části parku vznikla plocha z odolného probarveného betonu, na kterou je soustředěn veškerý mobiliář – betonové krychle a lavice kombinující beton a dřevo.

Jedním z cílů návrhu bylo také prosvětlení celého prostoru. Byly proto odstraněny dřeviny ve špatném zdravotním stavu a v okolí centrální části nahrazeny taxony s jemnější a vzdušnější strukturou.

Před zástavbou rodinných domů vznikla nová parkovací místa z polopropustné dlažby, která umožňuje vsakování dešťové vody do půdy a zabraňuje jejímu hromadění na povrchu.

Vypracovala: Michaela Musilová
vedoucí práce: Ing. Viktor Filipi

NÁVRH ULIČNÍHO PROSTORU PŘED HLAVNÍM NÁDRAŽÍM V PROSTĚJOVĚ

Hlavní koncepce návrhu
Základní myšlenkou návrhu bylo propojit a sjednotit veřejný prostor před budovou hlavního nádraží v Prostějově – území, které navazuje nejen na přilehlé ulice, ale také na autobusové nádraží. Cílem bylo vytvořit kompaktní, čitelný a funkční celek, v němž jednotlivé části veřejného prostoru na sebe logicky navazují, podporují pěší pohyb a zajišťují plynulé propojení mezi různými druhy dopravy
i městskými strukturami. Návrh usiluje o to, aby přednádražní prostor získal soudržný charakter a stal se kvalitním a vstřícným prostředím pro každodenní využití obyvateli i návštěvníky města.

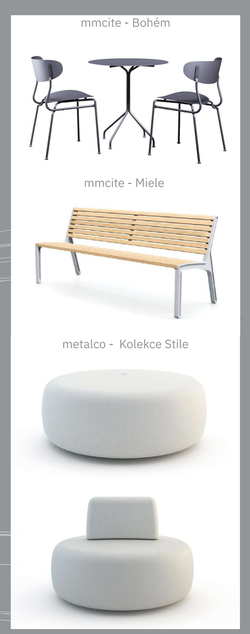

LEGENDA

- třídění odpad
- trávník
- keře
- stromy
- budovy
- chodník
- MZK
- květinový záhon
- silnice
- dětské hřiště

Přednádražní prostor v Prostějově představuje důležitý vstupní bod do města a významný dopravní uzel, který propojuje železniční dopravu s městskou a regionální mobilitou. Území mezi ulicemi Pražská a Janáčkova je aktuálně výrazně ovlivněno automobilovým provozem a nedostatkem kvalitního veřejného prostoru pro pěší, cyklisty i návštěvníky města.
Cílem návrhu je transformovat tuto lokalitu v reprezentativní městský prostor, který bude důstojně doprovázet historickou budovu nádraží a nabídne příjemné prostředí pro každodenní pohyb i krátkodobý pobyt. Návrh pracuje s principy udržitelného městského plánování – důraz je kladen na přehlednost, bezpečnost, zpomalení dopravy a podporu pěších tras.
Kompozice prostoru je rozčleněna do funkčních zón – přehledná dopravní část, pobytová zóna se zelení, mobiliářem a možnostmi posezení, a doplnění výsadeb v souladu s modrozelenou infrastrukturou. Důležitým aspektem je i řešení návazností na okolní městskou strukturu a vytvoření vizuálně i funkčně propojeného prostoru, který bude atraktivní nejen pro cestující, ale i pro obyvatele města.

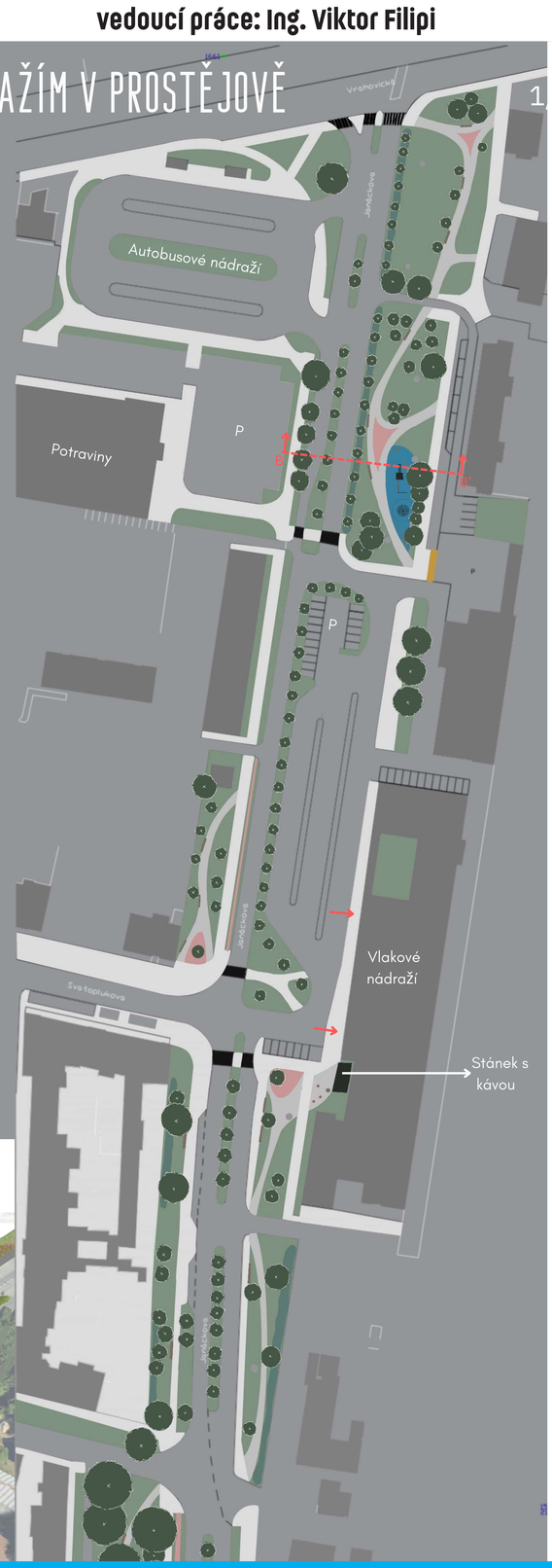

Pohled na ulici Švabinského

Vypracovala: Tereza Šestořádová
vedoucí práce: Ing. Viktor Filipi

Popis návrhu

Cílem návrhu je proměnit zanedbaný prostor před nádražím a parčík na ulici Švábinského v příjemné, bezpečné a živé místo, které budou lidé rádi využívat –ať už k odpočinku, setkávání, nebo jako přirozenou součást svých každodenních cest.

Návrh se zaměřuje na zlepšení podmínek pro pěší, propojení nádraží s parkem a celkové zpřehlednění prostoru. Počítá se s obnovou a rozšířením zeleně, výsadbou nových stromů a doplněním městského mobiliáře – laviček, košů, stojanů na kola a pítka.

Opuštěná budova u nádraží by mohla ožít jako kavárna nebo bistro – místo pro pohodlné čekání na vlak, krátké zastavení i každodenní setkávání.

Návrh si klade za cíl otevřít a propojit prostor mezi parčíkem a nádražím a vytvořit tak nový živý městský kout, který přinese do této části Prostějova nový život i atmosféru.

Současný stav

Řešené území zahrnuje parčík na ulici Švábinského, přilehlou ulici směřující k hlavnímu nádraží v Prostějově a prostor u opuštěné budovy vedle nádražní budovy. Ačkoliv tudy denně procházejí hlavně místní obyvatelé, v parčíku se téměř nikdo nezdržuje a prostor u budovy zůstává zcela nevyužitý.

Parčík je ve špatném stavu – chodníky jsou popraskané, lavičky rozbité nebo chybí a zeleň působí neudržovaně a přerostle. Prostor nepůsobí přívětivě ani bezpečně a nenabízí důvod k zastavení či odpočinku.

Přilehlá ulice mezi parčíkem a nádražím navíc vytváří pomyslnou bariéru, která ztěžuje pěší pohyb a brání přirozenému propojení těchto dvou míst.
Celé území tak postrádá jasnou funkci, atmosféru i prvky, které by ho proměnily v živý a příjemný městský prostor. Přitom má potenciál stát se důležitým bodem každodenního dění.

Mobiliář

Vypracovala: Ráchel Zajacová
vedoucí práce: Ing. Viktor Filipi

PROSTĚJOV – PARK MEZI ULICEMI PRAŽSKÁ A ŠVABINSKÉHO

Menší predpriestor pri hlavnom nádraží slúži hlavne ako oddychová zóna v čase čakania na vlak alebo autobus, keďže sa po jeho západnej strane nachádza autobusová zastávka.

Priestor je tvorený oddychovou zónou vedľa stredovej cesty z betónu, ktorá je od obytnej zóny zatienená vyvýšeným terénom, na ktorý sa napája posedenie. S cestou je prepojené pomocou zatravňovacej dlažby. Smerom od stanice je v zadnej časti umiestnené detské ihrisko, ktoré je zo všetkým strán ohraničené chodníkmi.

PERSPEKTÍVNE POHĽADY

REZY

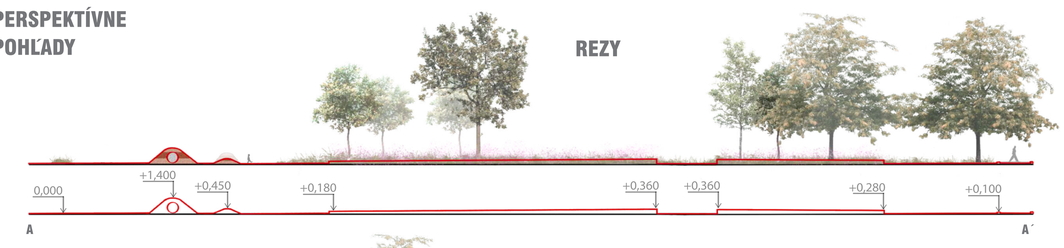

VTÁČÍ POHĽAD

Stredové trávnaté línie predeľujúce 2 smery hlavnej cesty zostali nezmenené s pôvodnou výsadbou stromov. Vtačí pohľad znázorňuje priestorové usporiadanie vyvýšených častí, ako aj ihriska na okraji plochy, ľahko dostupnej z ulice Rozhonova.

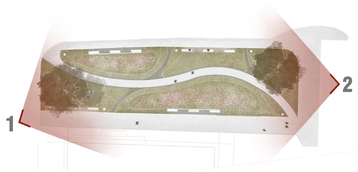

PERSPEKTÍVNE POHĽADY

Prvý perspektívny pohľad je smerovaný z parkoviska pred priestorom. Druhý pohľad je z chodníka smerujúceho k stanici.

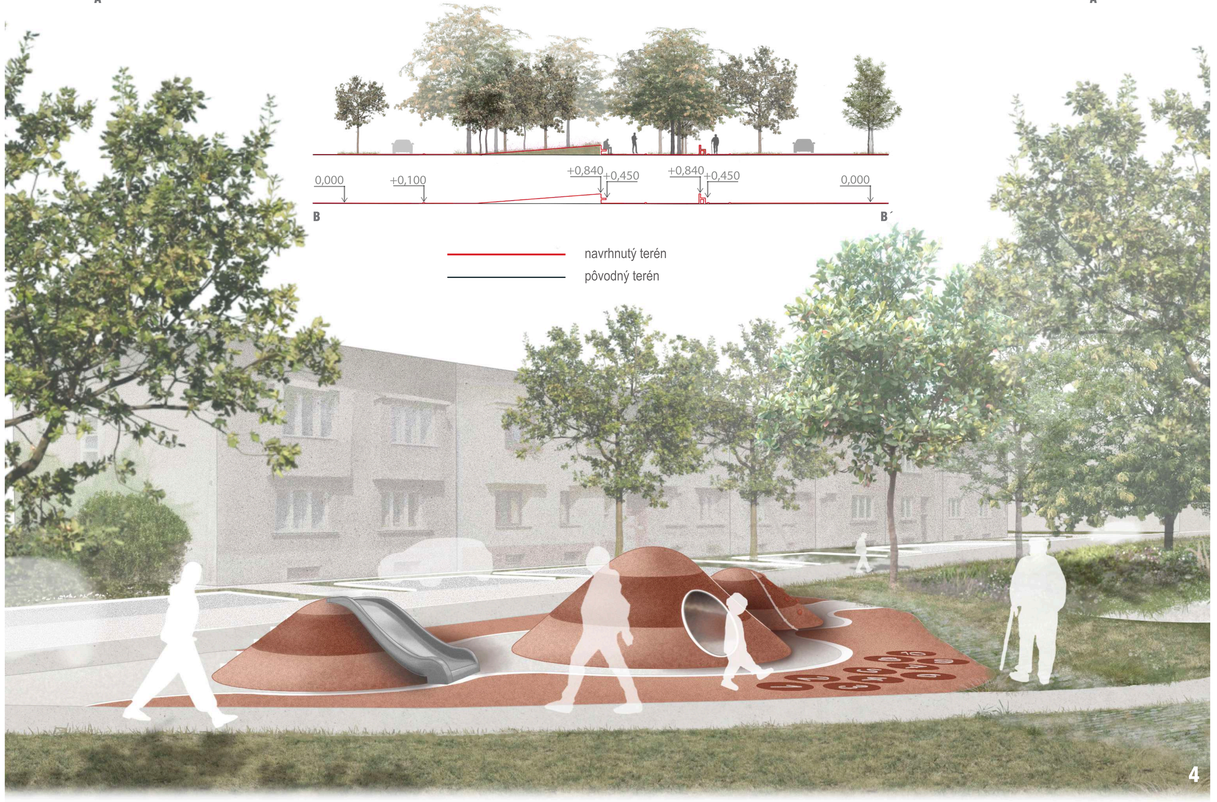

Vypracovala: Katrin Šturcová
vedoucí práce: Mgr. Ing. arch. Adam Lacina

PERSPEKTIVA 1

PTAČÍ POHLED

PERSPEKTIVA 2

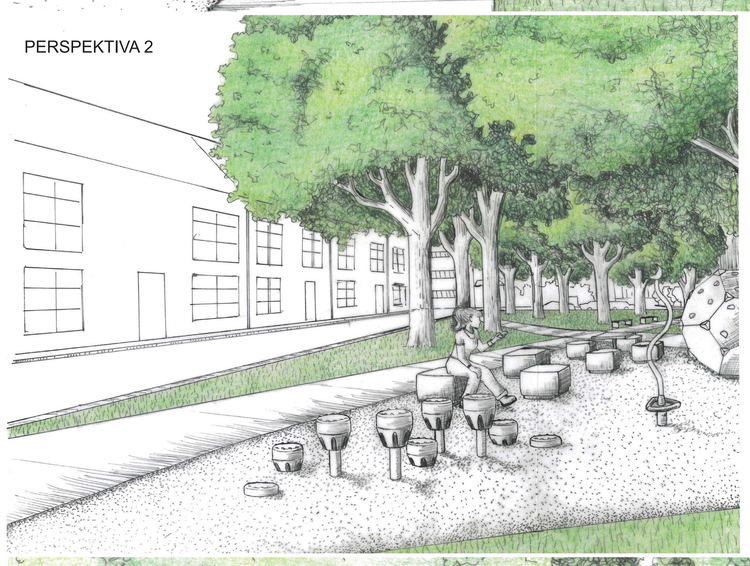

POPIS NÁVRHU

Plocha se nachází v Prostějově u ulice Švabinského a návrh pokračuje směrem k železniční stanici. Cílem je dát této ploše nové využití a místo tak oživit.
Parkem u ulice Švabinského vede betonová cesta ve tvaru zohýbaného písmene X, na které ve středu navazuje zpevněná plocha z EPDM, na které se nachází několik betonových sedadel se stolem a samotných sedadel. Na této ploše se též nachází několik hravých prvků pro děti, jako např. lezecká kostka, skákací nášlapníky, rotační spica a točidlo. V ulici za parkem jsou navržena parkovací stání pro místní obyvatele.

Směrem na sever od parku se nachází malé zálivy s posezením, které jsou obklopeny trvalkovými výsadbami. Tyto zálivy kopírují ostré geometrické tvary silniční dopravy a trvalkové výsadby je zaoblují za účelem propojení organických a geometrických linií v celém návrhu. Posezení je osvětleno dvěma nízkými lampami, které podsvěcují záhony. Cesta zde je tvořena z litého betonu, stejně jako cesta v parku.

Na protější straně se opakují trvalkové záhony, které vedou návštěvníky blíže do centra města a k železniční stanici. U záhonů se opět nachází několik možností k posezení a čekání na veřejnou dopravu v příjemném zákoutí rostlin.

ŘEZOPOHLED A-A´

ŘEZOPOHLED B-B´

PERSPEKTIVA 3

PERSPEKTIVA 4